

Konjunkturstatistik över sjuklöner 2006

AM0209

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	4
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5

2.2.3	Mätning	5
2.2.4	Svarsbortfall	5
2.2.5	Bearbetning	5
2.2.6	Modellantaganden	5
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Sysselsättning, förvärvsarbete och arbetstider

A.3 SOS-klassificering

Tillhör ej (SOS) Ingår ej i Sveriges officiella statistik från och med första kvartalet 2006.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Susanne Gullberg Brännström
Telefon: 019-17 66 61
Telefax: 019-17 67 51
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Susanne Gullberg Brännström
<i>Telefon:</i>	019-17 66 61
<i>Telefax:</i>	019-17 67 51
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte för närvarande enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Riksarkivet beslutar.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering föreligger för undersökningen.

A.10 Syfte och historik

Undersökningen är en uppdragsundersökning från Socialdepartementet som ålagt Statistiska centralbyrån att samla in, sammanställa och publicera uppgifter om den sjukfrånvaro som arbetsgivaren betalar för, samt redovisa antalet sjukdagar uppdelat på kön. Insamlingen sker månadsvis och publicering sker varje kvartal. Undersökningen är en uppföljning av regeringens halveringsmål, vilket innebär att sjukfrånvaron från arbetslivet på grund av sjukskrivning skall halveras fram till 2008 med utgångspunkt utifrån sjukfrånvaron under 2002. Undersökningen avser att belysa sjukfrånvaron under sjuklöneperioden och kompletterar den statistik som framställs från socialförsäkringssystemet. Tillsammans kan nu dessa båda källor visa den totala bilden över sjukfrånvaroutvecklingen.

Mellan år 2002 och 2005 samlade Statistiska centralbyrån in motsvarande uppgifter på uppdrag av Försäkringskassan vilka ansvarade för sammanställning och publicering. Det var då en totalundersökning för alla företag med fler än 99 anställda samt uppgiftslämnarplikt. Skillnaden mot tidigare är att det nu görs ett

urval inom privat sektor om arbetsgivaren har mellan 100 och 500 anställda.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används i huvudsak av Socialdepartementet och Försäkringskassan.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Landsting och kommunal sektor med fler än 99 anställda enligt Företagsdatabasen (FDB) och samtliga arbetsgivare som hänförs till staten totalundersöks. Ramen för urvalet utgörs av samtliga arbetsgivare i privat sektor med fler än 99 anställda enligt FDB. Privata företag med fler än 500 anställda totalundersöks. Uppgifterna om antalet sjukdagar samlas i huvudsak in via en webbapplikation men även diskett, blankett och FTP-fil förekommer. För företag med färre än 100 anställda inom den privata sektorn finns frågan om sjuklöneperioder på en blankett från undersökningen Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) och dessa uppgifter som lämnas på arbetsställenivå, hämtas således in från KS undersökningen.

A.13 Internationell rapportering

Inte aktuellt för undersökningen.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Socialdepartementet efterfrågar en uppsnabbning av publiceringen. Under 2006 genomförs ett försök för att avgöra nöjligheterna att publicera cirka en månad tidigare än i nuläget.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Socialdepartementet har som huvudsyfte med undersökningen att redovisa antalet sjukdagar i sjuklöneperioden uppdelat på kön.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Antal sjukdagar i sjuklöneperioden samt antal avslutade sjukfall under månaden som inte varat längre än 14 dagar bland personer som har en anställning.

1.1.1 Objekt och population

Offentlig sektor: Målpopulationen är samtliga anställda inom kommun, stat och landsting.

Rampopulationen omfattar kommuner och landsting med fler än 99 anställda enligt Företagsdatabasen, samt samtliga arbetsgivare som kan hänföras till

staten.

Privat sektor: Målpopulationen är samtliga anställda inom privat sektor.

Rampopulationen omfattar företag såsom enskilda firmor, enkla bolag, handelsbolag, kommanditbolag och aktiebolag med fler än 99 anställda enligt Företagsdatabasen. Företag med 1-99 anställda urvalsundersöks via KS. Offentligt ägda aktiebolag hänförs till privat sektor.

1.1.2 Variabler

Sjukdagar: Alla kalenderdagar i sjukfallet som infaller under den period som en arbetstagare som är frånvarande från arbetet på grund av sjukdom har rätt till sjuklön.

Sjukfall: Varje tillfälle en arbetstagare börjar en frånvaro från arbetet på grund av sjukdom genererar ett sjukfall.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av totaler såsom antal sjukdagar och antal sjukfall.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Skattningarna redovisas uppdelat på kön för gruppindelningarna sektortillhörighet och två näringsgrenar (enligt SNI).

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna insamlas månadsvis och redovisas kvartalsvis.

1.2. Fullständighet

Undersökningen avser att belysa sjukfrånvaron under sjuklöneperioden och kompletterar den statistik som framställs från socialförsäkringssystemet. Tillsammans kan dessa båda källor visa den totala bilden över sjukfrånvaroutvecklingen.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den felkälla som framförallt påverkar denna undersöknings resultat är bortfall, men även mät- och bearbetningsfel kan påverka osäkerheten kring skattningarna. Tillförlitligheten bedöms dock vara god då den största delen av primärmaterialet hämtas från arbetsgivarnas lönesystem.

2.2 Osäkerhetskällor

En källa till osäkerhet är att undersökningen delvis är urvalsbaserad. Det faktum att undersökningen för närvarande är frivillig bidrar dessutom till att bortfallet ökar. Missförstånd och brister i uppgiftslämnarnas lönesystem som gör att fel

antal sjuklönedagar rapporteras är även det osäkerhetskällor som kan leda till mätfel. Mätfel bidrar med största sannolikhet till att underskatta antalet sjukdagar.

2.2.1 Urval

Som urvalsram används Företagsdatabasen (FDB). Stratifieringen görs på storlek, bransch och sektor.

Undersökningen kan sägas innehålla tre delar, två urvalsdelar och en totalundersökt del. De två urvalsdelarna gäller båda privat sektor.

Det första urvalet görs på arbetsställenivå bland företag i privat sektor med färre än 100 anställda. Där görs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval inom strata inom ramen för KS undersökningen. Antalet arbetsställen som ingår i urvalet är ca 12000. För vidare information om urvalsdragningar i denna del se Beskrivning av statistiken för KS (AM 0201).

Det andra urvalet görs bland företag i privat sektor, vilka identifieras via organisationsnummer, som har mellan 100 och 500 anställda. Även där görs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval inom strata. Antalet företag som är med i urvalet är ca 600, dessa utgör ca 30 procent av företag i privat sektor som har mellan 100 och 500 anställda.

Den totalundersökta delen omfattar Landstingen, arbetsgivare som kan hänföras till staten samt kommuner, under förutsättning att kommunerna har 100 eller fler antal anställda. Även strata med företag i privat sektor med fler än 500 antal anställda totalundersöks. Offentligt ägda aktiebolag hänförs till privat sektor. Antalet företag som ingår i strata som totalundersöks är ca 1100.

Urvalsdragning sker i mars för undersökning av andra och tredje kvartalet 2006 samt i augusti för undersökning av fjärde kvartalet 2006 och första kvartalet 2007.

2.2.2 Ramtäckning

Mellan tidpunkten då urvalsramen upprättas och undersökningsperioderna sker fortlöpande förändringar av företagen. De kan fusioneras, nybildas eller upphöra. Den dynamiska undersökningspopulationen överensstämmer alltså inte helt med målpopulationen, varför täckningsfel uppstår. Ca 4,5 procent av företagen i urvalsramen genomgår någon slags förändring under perioden mellan två urvalsdragningar. En ytterligare orsak till täckningsfel är eftersläpning i uppdateringen av urvalsramen vilken uppdateras kontinuerligt.

För att minska effekten av täckningsfel samt omfördela uppgiftslämnarbördan dras ett nytt urval halvårsvis.

2.2.3 Mätning

De undersökta arbetsgivarna lämnar uppgifter till SCB på två olika sätt beroende på om de tillhör den totalundersökta delen eller vilken urvalsdel de tillhör. De

som tillhör den totalundersökta delen och de som tillhör urvalet som dras i privat sektor med mellan 100 och 500 anställda lämnar sina uppgifter om samtliga sjukfall under sjuklöneperioden varje månad i huvudsak via en speciellt framtagen webbapplikation (80% av de undersökta företagen inkommer den vägen) men även diskett, blankett och FTP-fil förekommer. För utvalda arbetsställen i privat sektor med färre än 100 anställda insamlas uppgifterna under en given månad i kvartalet i huvudsak via postenkät.

Det undersökningen avser att mäta är antalet avslutade sjuklönefall men då uppgifterna för arbetsställen endast insamlas under en viss mätmånad kan situationen uppstå att ett sjukfall påbörjas under mät månaden men fortsätter in i nästkommande månad. Det medför att endast den del av sjukfallet som infaller under mät månaden inrapporteras samtidigt som den del av sjukfallet som infaller under den efterföljande månaden inte inrapporteras. Detta bidrar till mätfel som underskattar antalet sjukdagar. Mätfelet inträffar i första hand på arbetsställen i privat sektor med mellan 1 och 99 anställda. Det bedöms inte medföra några stora nivåskillnader då gruppen ”arbetsställen i privat sektor med mellan 1 och 99 anställda” står för mindre än 20 procent av det totala antalet anställda.

Mätfel uppstår även när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Även dessa mätfel bidrar med största sannolikhet till att underskatta antalet sjukdagar då missförstånd och brister i uppgiftslämnarnas lönesystem gör att för få eller för korta sjuklöneperioder rapporteras. En studie rörande mätfelens storlek främst på den totalundersökta delen har gjorts tillsammans med Försäkringskassan. Mätfelens storlek bedömdes vara lågt om än det är svårt att få fram exakta siffror.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet är 10 procent och är jämnt fördelat över strata. I och med att undersökningen är frivillig samt att urvalsdelen utökats kan bortfallet bli större. För att minska bortfallet utsänds tack- och påminnelsekort samt i vissa fall telefonpåminnelser.

Partiellt bortfall hanteras i skattningarna med rak uppräknings inom strata. Rak uppräknings inom strata för bortfallskompensation bygger på antagandet att bortfallet kan betraktas som helt slumpmässigt inom strata med hänseende till antalet sjukdagar. Om så inte är fallet finns risk för att skattningarna kommer att innehålla skevheter vilket gör att konfidensintervallens tillförlitlighet minskar.

Vid bortfall av stora arbetsgivare med över 1000 anställda görs imputering på företagsnivå enligt tvillingmetoden. Det innebär att en liknande arbetsgivare väljs ut och används i stället för den saknade arbetsgivaren. En liknande arbetsgivare väljs enligt kriterierna storlek och bransch.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppkomma i samband med skanning och granskning men bedöms vara få då det stora flertalet uppgifter lämnas via fil. Inkomna blanketter genomgår både en manuell och maskinell granskning. Vid tveksamheter kontaktas uppgiftslämnaren. Innan skattning imputeras delar av bortfallet och extremvärden kontrolleras manuellt.

2.2.6 Modellantaganden

Inte aktuellt

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerheten i skattningarna redovisas som konfidensintervall:
Punktskattning $\pm 1,96 \times$ (skattningens medelfel)

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningsfrekvensen är månadsvis och publiceringsfrekvensen är kvartalsvis.

3.2 Framställningstid

Publicering sker 10-12 veckor efter det undersöka kvartalets utgång.

3.3 Punktlighet

Undersökningen framställs enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

De kvartalsvisa undersökningarna har genomförts med samma definitioner och metod sedan starten första kvartalet 2002. Under fjärde kvartalet 2005 hade undersökningen ett uppehåll då den bytte uppdragsgivare. Till första kvartalet 2006 utökades urvalsdelen, på bekostnad av den totalundersökta delen, till att omfatta företag i privat sektor med mellan 100 och 500 anställda. Utredningar har gjorts på inkommet material med skattning av totaler för urvalsdelen och jämförbarheten bedöms vara tillfredsställande.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Sektorindelningen följer den standard som används på SCB för arbetsmarknadsstatistik.

Olikheter kan finnas i populationsavgränsningar som gör att det uppstår svårigheter att jämföra andra variabler trots samma indelning av bransch, län sektor och storleksklass.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Tillsammans med den statistik som tas fram genom socialförsäkringssystemet kan den totala bilden över sjukfrånvaron i landet visas.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

I Sveriges Statistiska databaser finns kvartalsvisa uppgifter över sjuklöneperioden.

5.2 Presentation

Förutom i Sveriges Statistiska databaser finns kvartalsvisa uppgifter för åren 2002 till 2004 på Försäkringskassans hemsida.

5.3 Dokumentation

Övrig dokumentation saknas

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grunddata finns lagrat på SCB. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat material för egen bearbetning.

5.5 Upplysningstjänster

Susanne Gullberg Brännström är produktansvarig för undersökningen. Övrig kontaktperson är Mariette Thell. Dessa kan nås på telefon 019-17 65 60.